

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 79/2020-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. marca 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ KOTVA], zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie a na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach a jeho uznesením sp. zn. 5 Co 410/2017 z 21. júna 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ KOTVA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, sťažnostná argumentácia a návrh rozhodnutia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. septembra 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDAKČNÝ KOTVA]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na súdnu ochranu a na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 46 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie a na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 410/2017 z 21. júna 2018, ako aj postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal.

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Sergejovi Kohutovi, ktorého funkčné obdobie sudcu ústavného súdu skončilo 16. februára 2019. V období od 17. februára 2019 do 16. októbra 2019 nebola ústavná sťažnosť pridelená sudcovi spravodajcovi. Plénum ústavného súdu prijalo 16. októbra 2019 Dodatok č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“). Podľa čl. X bodu 5 rozvrhu práce boli nevybavené veci sudcov, ktorých funkčné obdobie uplynulo 16. februára 2019, prerozdelené medzi sudcov menovaných do funkcie 10. októbra 2019, a to náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditšovi, ktorý je podľa čl. II bodu 3 rozvrhu práce členom IV. senátu ústavného súdu, ktorý pracuje v zložení Miroslav Duriš (predseda senátu), Libor Duľa a Ladislav Duditš (členovia senátu).

3. Predmetom ústavnej sťažnosti je kasačný rozsudok krajského súdu, ktorý bol podľa sťažovateľa vydaný v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Sťažovateľ preto v úvode ústavnej sťažnosti odkazuje na nález sp. zn. III. ÚS 46/2013 z 3. septembra 2013, v ktorom sa ústavný súd zaoberal otázkou prípustnosti ústavnej sťažnosti proti zrušujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu. Z predmetného rozhodnutia podľa sťažovateľa vyplýva, že ústavný súd môže výnimočne pristúpiť k prieskumu kasačného rozhodnutia v prípadoch, keď by takýmto rozhodnutím bolo porušené základné právo ústavno-procesného charakteru. Od tohto záveru sťažovateľ odvodzuje prípustnosť svojej ústavnej sťažnosti. Sťažovateľ zároveň poukazuje na uznesenie sp. zn. 3 Cdo 236/2016 z 19. januára 2017 uverejnené v Zbierke stanovísk

Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 19/2017, podľa ktorého dovolanie proti kasačnému rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 420 CSP prípustné. Sťažovateľ teda nemá k dispozícii iný účinný prostriedok ochrany svojich práv, než je ústavná sťažnosť.

4. Z rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že považoval za naplnené všetky žalobcom uplatnené odvolacie dôvody [teda § 365 ods. 1 písm. b), f) a h), pozn.]. Pri odôvodňovaní naplnenia žalobcom namietaného odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP však podľa sťažovateľa krajský súd v skutočnosti nevytýka Okresnému súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) nepreskúmateľnosť či nezrozumiteľnosť jeho odôvodnenia, ale vyjadruje svoj nesúhlas so skutkovými závermi súdu prvej inštancie k jednotlivým tvrdeniam publikovaným v občasníku AH info, ktoré mali podľa žalobcu zasiahnuť do jeho osobnostných práv. Okresný súd pritom k sporným tvrdeniam zaujal zrozumiteľný a jednoznačný skutkový záver, reagoval na tvrdenia žalobcu a svoje skutkové závery pretavil do právneho posúdenia, ktoré reflektuje aj judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP je zákonným postupom odvolacieho súdu len vtedy, ak skutočne odvolacím súdom zistené nedostatky postupu prvoinštančného súdu napĺňajú skutkovú podstatu odvolacieho dôvodu. Ak odvolací súd formálne skonštatuje naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, ale z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplynie, že v skutočnosti nejde o nepreskúmateľnosť či nezrozumiteľnosť skutkových záverov prvoinštančného súdu, ale o nesúhlas odvolacieho súdu s týmito skutkovými závermi, potom takýto postup odvolacieho súdu je zásahom do základného práva účastníka (strany) civilného sporového konania domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy, ktorý umožňuje domáhať sa tohto práva v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. Ustanovenie § 389 ods. 1 písm. b) CSP navyše umožňuje odvolaciemu súdu zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP len za podmienky, že tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

5. Sťažovateľ poukazuje na to, že aj pre súdy platí imperatív uvedený v čl. 2 ods. 2 ústavy a postup súdu nie je otázkou ľubovôle. Zrušenie rozhodnutia je striktné viazané na podmienky uvedené v § 389 ods. 1 písm. a) – d) CSP. Ak nie je prítomná ani jedna z tam uvedených hypotéz, kasačné rozhodnutie nezodpovedá základnému právu účastníka na konanie zákonom predpísaným spôsobom.

6. Pokiaľ ide o postup podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, toto ustanovenie umožňuje zrušiť rozhodnutie, ak súd v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia vo veci nevykonal navrhované dôkazy a nie je účelné dokazovanie doplniť pred odvolacím súdom. Sťažovateľ poukazuje na zápisnice z posledného pojednávania vo veci, z ktorých vyplýva, že žiadna zo strán doplnenie dokazovania nenavrholala a žalobca takýto odvolací dôvod ani nenavrhol. Ak žiadna zo strán žiadne dôkazy vykonať nenavrholala, potom chýba podmienka *sine qua non* na zrušenie napadnutého rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP.

7. Samotné nesprávne právne posúdenie ani nesprávne skutkové závery neumožňujú odvolaciemu súdu zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Podľa sťažovateľa je nesporné, že zákonodarca novo koncipovanou úpravou odvolacieho konania v Civilnom sporovom poriadku sledoval aj zabezpečenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

8. Krajský súd navyše v rozpore s § 383 CSP sám prehodnotil skutkové závery okresného súdu bez toho, aby dokazovanie zopakoval alebo doplnil. V bodoch 40 až 42 vyjadril skutkové závery odlišné od súdu prvej inštancie a zároveň uložil okresnému súdu povinnosť hodnotiť dôkazy podľa pokynov krajského súdu. Takúto právomoc však nemožno vyvodit' zo žiadneho ustanovenia Civilného sporového poriadku. Uvedený stav je o to neprípustnejší, že okresný súd je v ďalšom konaní viazaný takýmto pokynom, ktorý však odvolací súd dať nemôže.

9. Situáciu, ktorá nastala v konaní, podľa sťažovateľa celkom zjavne rieši § 384 ods. 1 CSP. Ak sa odvolací súd domnieval, že súd prvej inštancie dospel na základe

vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ukladá mu uvedené ustanovenie povinnosť vykonať v potrebnom rozsahu dokazovanie sám. Takýto postup Civilný sporový poriadok neupravuje ako „možnosť“, ale ako „povinnosť“ odvolacieho súdu. Jediným zákonným postupom odvolacieho súdu za danej situácie bolo zopakovať dosiaľ vykonané dokazovanie.

10. Zrušením rozhodnutia bez zákonného podkladu zároveň krajský súd zbytočne predĺžil dĺžku konania. Doba, po ktorú sa bude musieť vecou znovu zaoberať okresný súd a následne krajský súd, je zbytočným priet'ahom v konaní.

11. S ohľadom na uvedené navrhuje s'ťažovateľ vysloviť porušenie svojich v záhlaví označených práv, zakázať krajskému súdu pokračovať v porušovaní označených práv, napadnuté rozhodnutie zrušiť, vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a uložiť mu povinnosť uhradiť trovy konania pred ústavným súdom.

II.

Relevantná právna úprava

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

15. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

16. Ústavný súd v úvode pripomína, že jeho úlohou je posúdiť, či je konanie pred všeobecným súdom spravodlivé ako celok (pozri tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Komanický proti Slovenskej republike zo 4. 6. 2002, č. 32106/96, bod 47). To je v zásade možné až po jeho definitívnom skončení. Povinnosť chrániť základné práva totiž majú aj všeobecné súdy a až v prípade, keď v tejto úlohe zlyhajú, môže do ich činnosti zasiahnuť ústavný súd. Tento vzťah je vzťahom subsidiarity.

17. Ústavný súd preto spravidla nepristupuje k prieskumu zrušujúcich rozhodnutí odvolacích súdov a nezasahuje do prebiehajúceho, ešte neskončeného konania pred všeobecnými súdmi (napr. uznesenia sp. zn. II. ÚS 562/2018 z 28. novembra 2018, sp. zn. II. ÚS 406/2018 z 5. septembra 2018 alebo sp. zn. III. ÚS 481/2017 z 1. augusta 2017). Takýto prieskum je pripustený len veľmi výnimočne, a to v situácii, keď by namietané pochybenie zaťažilo celý ďalší proces zásadnou vadou, ktorá by už nebola

reparovateľná v ďalšom konaní (napr. nálezy sp. zn. III. ÚS 46/2013 z 3. septembra 2013 alebo sp. zn. I. ÚS 227/2018 z 15. augusta 2018).

18. Sťažovateľ sa domnieva, že obdobná situácia nastala v posudzovanom konaní. Podstata jeho argumentácie spočíva v tom, že Civilný sporový poriadok za daných okolností neumožňoval krajskému súdu rozhodnutie okresného súdu zrušiť, pretože nebola splnená ani jedna z hypotéz predpokladaných § 389 CSP [konkrétne v danej veci aplikovaným § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP]. Ustanovenie § 389 ods. 1 písm. b) CSP umožňuje rozhodnutie okresného súdu zrušiť len v prípade, že vytýkaný nedostatok (či nedostatky) znamenajúci porušenie práva na spravodlivý proces nie je možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Ak však z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplynie, že v skutočnosti nejde o nepreskúmateľnosť či nezrozumiteľnosť skutkových záverov prvoinštančného súdu, ale o nesúhlas odvolacieho súdu s týmito závermi, takýto postup je zásahom do práv strany domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na súde. Odvolací súd nemôže sám prehodnotiť skutkové závery bez toho, aby zopakoval dokazovanie vo veci, a týmito závermi zaviazat' okresný súd pri ďalšom rozhodovaní, čo sa podľa sťažovateľa v posudzovanej veci stalo. Podľa sťažovateľa bolo jediným zákonným postupom vo veci zopakovať dokazovanie a rozhodnúť vo veci namiesto okresného súdu. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP možno rozhodnutie prvoinštančného súdu zrušiť len v prípade, keď nesprávne právne posúdenie malo za následok nevykonanie navrhovaných dôkazov. Podmienkou *sine qua non* je, aby existovali nejaké dôkazy, ktoré boli navrhnuté, ale neboli vykonané, čo sa v tomto prípade nestalo. Sťažovateľ teda usudzuje, že krajský súd postupoval v rozpore s čl. 2 ods. 2 ústavy, podľa ktorého môžu štátne orgány konať len spôsobom, ktorý im stanoví zákon (v tomto prípade Civilný sporový poriadok), a tým zasiahol do jeho práva na súdnu ochranu (ktorá musí byť poskytnutá v zákonných medziach), ako aj do práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, keďže v dôsledku mimozákonného postupu zbytočne predĺžil konanie.

19. Ústavný súd pripomína, že nie je jeho úlohou skúmať zákonnosť postupu všeobecného súdu a že nie každé porušenie zákona je zároveň porušením základného práva na spravodlivý proces. Napriek tomu sa opakovane (a aj v tomto prípade) stretáva

s argumentáciou postavenou na tvrdení, že „všeobecný súd nesprávne vyložil ustanovenie zákona, a teda aj právo sťažovateľa na spravodlivý proces“. Porušenie zákona, resp. jeho nesprávny výklad však nemajú automaticky za následok porušenie práva na spravodlivý proces. Na to, aby bol konštatovaný zásah do práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, musí pochybenie súdu presahovať intenzitu „nezákonnosti“. Musí ísť o také závažné chyby, v dôsledku ktorých už nebude existovať garancia, že daný proces vyústi (resp. má potenciál vyústiť) do spravodlivého usporiadania vzťahov medzi jeho stranami. Pri argumentácii, ktorá sa obmedzuje na tvrdenie, že v konaní bol porušený zákon, preto chýba súvislosť s tvrdeným porušením základného práva na spravodlivý proces.

20. Sťažovateľ svoju argumentáciu stavia na tvrdení, že vytýkané pochybenia krajského súdu už nebudú reparaovateľné v ďalšom konaní, pretože okresný súd „*by v ďalšom postupe mal hodnotiť dôkazy podľa pokynov odvolacieho súdu. Takýto pokyn však odvolací súd súdu prvej inštancie dať nemôže*“ (bod 38 ústavnej sťažnosti). Sťažovateľ týmto otvára otázku kasačnej záväznosti rozhodnutia krajského súdu, ktorá je na zákonnej úrovni upravená v § 391 ods. 2 CSP. V jej rámci je povinnosťou súdu nižšieho stupňa rešpektovať právny názor inštančne nadriadeného súdu vyjadrený v zrušujúcom rozhodnutí, a to pri nezmenených skutkových a právnych okolnostiach. Sťažovateľ správne uvádza, že odvolací súd nie je oprávnený bez zopakovania dokazovania sám vyvodiť z konkrétnych dôkazov odlišné skutkové závery. Ak tak (čo len čiastočne) preto urobil, nie je tento jeho postup v súlade so zákonom, a teda ani jeho „inštrukcie“ v tomto smere nie sú záväzné.

20.1 V posudzovanej veci krajský súd zrušil rozhodnutie okresného súdu z dôvodov podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP, teda pre jeho procesné pochybenia. Inštrukcie odvolacieho súdu sú pre okresný súd záväzné len v časti, v ktorej mu bolo uložené zohľadniť aj doteraz (podľa názoru krajského súdu) nezohľadnené, resp. nedostatočne vyhodnotené (ale vykonané) dôkazy. Okresný súd ako súd prvej inštancie nie je, ako sa sťažovateľ mylne domnieva, v ďalšom konaní viazaný názorom odvolacieho súdu v časti, v ktorej tento vyjadril svoju predstavu o skutkových záveroch, ktoré mali vyplynúť z dôkazov, ktoré vykonal iba súd prvej inštancie a odvolací súd ich sám nezopakoval. Okresný súd je vo všeobecnosti viazaný len právnym hodnotením krajského súdu – teda len závermi vzťahujúcimi sa na výklad príslušných zákonných ustanovení (§ 391 ods. 2 CSP).

Ich aplikácia na konkrétny skutkový stav (po vyhodnotení tých častí dôkazov, ktorými sa podľa krajského súdu okresný súd nedostatočne zaoberal) je úlohou okresného súdu, ktorý sa pritom musí riadiť zásadou voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 ods. 1 CSP).

20.2 Podobne, ak okresný súd vyhodnotí, že ďalšie (iné) dôkazy v konaní nie je možné vykonať, pretože ich vykonanie žiadna zo strán v konaní nenavrhol, je zrejmé, že takýto pokyn odvolacieho súdu nebude možné rešpektovať, vychádzajúc z koncepcie dokazovania v sporovom konaní založenej na prejednávacej zásade. Ústavný súd zdôrazňuje, že aj prípadná nesprávna aplikácia § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolacím súdom neznamená v konkrétnom prípade porušenie práva na spravodlivý proces, pretože ten je potrebné hodnotiť ako celok a garantom zachovania spravodlivosti procesu je v štádiu konania po zrušení rozsudku okresný súd. Ústavný súd pre úplnosť dodáva, že uvedený záver vyslovil za situácie, že vec bola okresnému súdu vrátená po zrušení jeho rozsudku aj podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP [teda nie výlučne podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP], a v tomto smere ústavný súd k záverom odvolacieho súdu nemá výhrady.

21. Ústavný súd opakuje, že pri posudzovaní veci zohľadnil zásadu, že do neskončených konaní zasahuje len výnimočne. V prípadoch, keď je možné jednotlivé nekorektné postupy alebo pochybenia reparať v neskorších štádiách konania a rozhodovania, je nevyhnutné rešpektovať princíp subsidiarity a nezasahovať do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Za daných okolností je podstatné, že vo veci bude znovu rozhodovať okresný súd, ktorý má možnosť v ďalšom konaní a rozhodovaní reagovať na závery krajského súdu prezentované v zrušujúcom rozhodnutí. Okresný súd je oprávnený i povinný vyhodnotiť vykonané dôkazy podľa zásady voľného hodnotenia dôkazov a zistený skutkový stav právne posúdiť, rešpektujúc účel civilného sporového konania, ktorým je poskytnutie spravodlivej a účinnej ochrany ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov. Nie je vylúčené, aby okresný súd po zohľadnení dôkazných prostriedkov, na ktoré ho nasmeroval krajský súd, dospel k rovnakému rozhodnutiu. Sťažovateľ bude mať naďalej možnosť uplatňovať v ďalších štádiách konania všetky procesné práva v rozsahu, v akom to umožňuje Civilný sporový poriadok, vrátane možnosti predkladať súdu právne argumenty.

22. Ústavný súd sa úplne nestotožňuje s právnym názorom sťažovateľa, že jediný zákonný postup v danej veci mal byť taký, že krajský súd by zopakoval dôkazy a sám rozhodol. Bolo to jedno z možných riešení v odvolacom konaní, ktoré by mohlo smerovať k meritórnemu rozhodnutiu odvolacieho súdu (buď k zmene rozhodnutia podľa § 388 CSP, alebo jeho potvrdeniu podľa § 387 CSP), ale aj zopakovanie dokazovania by v konečnom dôsledku mohlo viesť k zrušeniu rozhodnutia, čo záviselo od vyhodnotenia existencie dôvodov podľa § 389 CSP. Toto posúdenie patrilo do právomoci odvolacieho súdu a úlohou ústavného súdu nie je posúdiť správnosť zvoleného postupu. Úvaha, či nedostatok vytýkaný v odvolaní je možné napraviť v odvolacom konaní alebo je nevyhnutné z namietaného dôvodu rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie, spočíva primárne na odvolacom súde a ústavný súd do nej nemôže vstupovať (ani keby ju považoval za nesprávnu) s výnimkou prípadov, ktoré by bolo možné označiť za excesívne (podobne napr. uznesenie sp. zn. II. ÚS 406/2018 z 5. septembra 2018).

22.1 V rámci tejto úvahy musí všeobecný súd zohľadniť aj právo účastníka na primeranú dĺžku konania. Excesívna dĺžka konania už bola v minulosti dôvodom, keď ústavný súd (pri jej nezohľadnení) vyslovil porušenie základného práva na súdnu ochranu v dôsledku kasácie rozhodnutia namiesto jeho zmeny (napr. nález sp. zn. II. ÚS 387/2010 zo 17. marca 2011, v ktorom však hrala podstatnú úlohu skutočnosť, že konanie trvalo pri opakovaných kasáciách takmer 15 rokov). Takýmto excesom však od účinnosti nového procesného kódexu primárne bráni § 390 CSP, ktorý zakotvuje zásadu „jedenkrát a dost“ (pozri nálezy sp. zn. I. ÚS 227/2018 z 15. augusta 2018, sp. zn. II. ÚS 531/2018 zo 6. februára 2019 alebo sp. zn. I. ÚS 218/2019 z 19. novembra 2019). Naopak, pri posudzovaní ústavnej konformity postupu podľa § 389 CSP musí byť ústavný súd zdržanlivejší, pretože toto ustanovenie dáva na rozdiel od § 390 CSP odvolaciemu súdu určitú diskreciu. Keďže krajský súd ku kasácii pristúpil prvýkrát a dĺžka konania ku dňu vydania kasačného rozhodnutia bola 4 roky a 4 mesiace, ústavný súd posudzovaný prípad ako exces nevyhodnotil.

23. Ústavný súd uzatvára, že v danej veci nezistil dôvody na pripustenie výnimky zo zásady nevstupovať do rozhodnutí súdov, ktorými boli zrušené rozhodnutia súdov nižšej inštancie. Sťažovateľom tvrdené pochybenia krajského súdu sú reparaovateľné v konaní

pred okresným súdom. V danom prípade teda niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto jeho ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu